

JOBBPÄRM 2011

VVS-Branschens
Yrkesnämnd

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

ATT BÖRJA OCH SLUTA EN ANSTÄLLNING	3
UTBILDNING OCH BRANSCHPROV	5
VVS-BRANSCHENS LOKALA YRKESKOMMITTÉ	10
SJUKDOM	10
ARBETSMILJÖ	11
RESEERSÄTTNING	14
STUDERA VIDARE	15
EKONOMI	15

ATT BÖRJA OCH SLUTA EN ANSTÄLLNING

Olika former av anställningar

Anställning som lärling

Som lärling anställs du enligt reglerna i utbildningsavtalet. Arbetsgivare och lärling ska skriftligen bekräfta att utbildningsavtalet gäller under utbildningstiden samt även informera den lokala yrkeskommittén (VVS-YK).

Tillsvidareanställning

Tillsvidareanställning är huvudanställningsformen inom VVS-branschen.

Tillsvidareanställda har anställning i företaget inom sin yrkesgrupp. Uppsägning kan bli aktuell då det är arbetsbrist inom turordningsområdet.

Tidsbegränsad anställning

Det finns flera olika typer av tidsbegränsade anställningar, vid allmän visstidsanställning får anställningen normalt vara högst 12 månader under en femårsperiod.

Innan visstidsanställning ingås ska VVS-Branschens Yrkeskommitté (VVS-YK) underrättas. Efter överenskommelse med VVS-YK får avtal om tidsbegränsade anställningar ske även vid andra tillfällen.

Provanställning

Tidsbegränsad provanställning av lärling kan avtalas för högst 6 månader. Efter provtidens utgång övergår sådan anställning normalt till tillsvidareanställning.

Anställningsbekräftelse

När du anställs får du en anställningsbekräftelse från arbetsgivaren. På den framgår din anställningsform och övriga anställningsvillkor.

När du slutar en anställning

Om du säger upp dig själv

Du kan själv välja att sluta din anställning. Gör du det måste du meddela arbetsgivaren om detta och slutföra din uppsägningstid på två månader.

Gör en skriftlig uppsägning och se till att du har en kopia på din uppsägning. Till exempel så här:

Jag säger upp min anställning som VVS-montör till den 1 augusti 2012, som blir min sista arbetsdag.

Ursviken den 23 maj 2012

Anders Johansson

Om du blir uppsagd

Anställningen kan upphöra genom uppsägning om saklig grund föreligger. Med saklig grund menas huvudsakligen arbetsbrist men även personliga skäl kan vara en anledning. Uppsägning föregås av samråd med facklig organisation.

Uppsägning som lärling

Blir du uppsagd under lärlingstiden pga. arbetsbrist måste arbetsgivaren underrätta dig och den lokala yrkeskommittén (VVS-YK) före uppsägning och uppsägningstiden är därefter två månader om du är tillsvidareanställd.

Om din anställning upphör och din lärlingsutbildning avbryts kan din arbetsgivare efter din begäran utfärda intyg över din arbetskunnighet samt skicka din sista utbildningsrapport till YK.

Arbetsgivarintyg

När du slutar ska du få ett arbetsgivarintyg av din arbetsgivare. Den blanketten finns att hämta bland annat hos Arbetsförmedlingen, www.arbetsformedlingen.se.

Uppsägningsbekräftelse

Om du blir uppsagd på grund av arbetsbrist ska du få en uppsägningsbekräftelse från arbetsgivaren. På den ska din sista arbetsdag anges. Om du själv säger upp dig kan det vara bra att få en bekräftelse från arbetsgivaren på detta.

Säg till arbetsgivaren att skriva under din sista utbildningsrapport, du ska sedan se till att utbildningsrapporten skickas till VVS-YK.

Ta kontakt med företagets MB-grupp eller kontaktombud om du är osäker på något som gäller uppsägningen. Du kan även ringa till Byggnads och fråga.

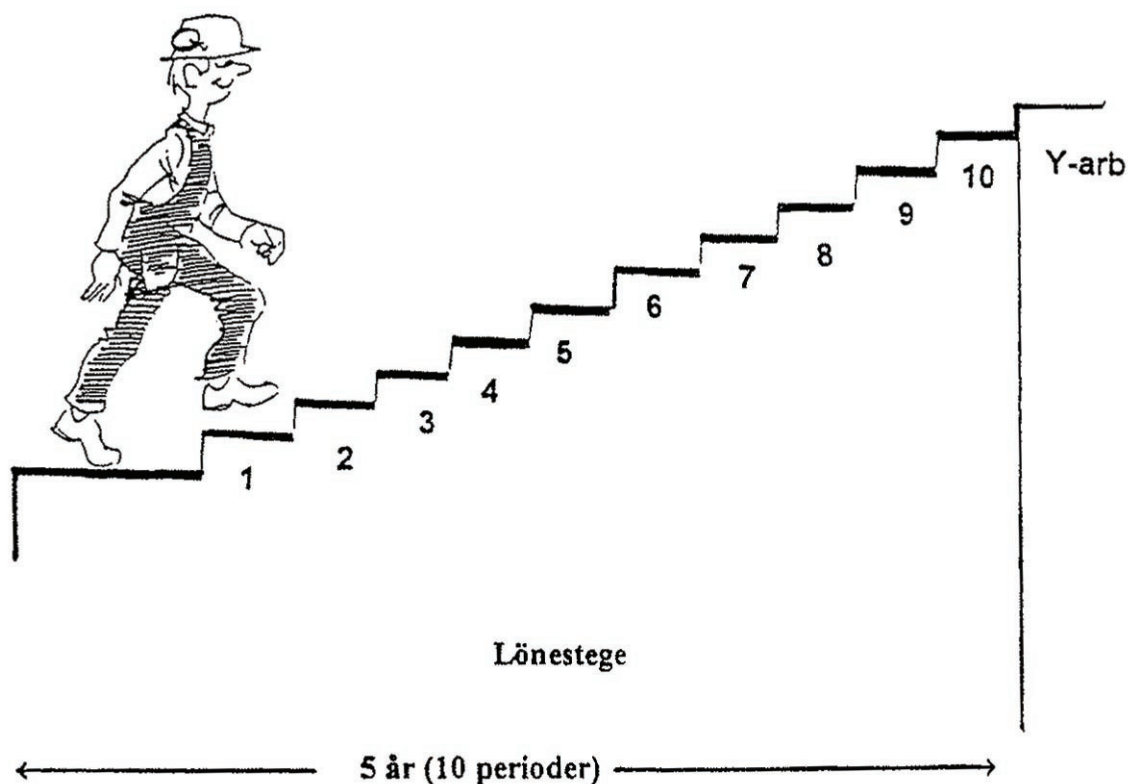
UTBILDNING OCH BRANSCHPROV

Ta till vara på utbildningstiden, det är en framtidsinvestering för dig. Under din utbildning ska du ha skiftande arbetsuppgifter så du får utbildning i alla moment som en VVS-montör ska kunna. Det är både du och ditt företag som ska se till att utbildningen är allsidig.

Till din hjälp har du en utbildningsrapport där du fyller i hur mycket du arbetar med olika moment.

Utbildningstid

Utbildningstiden för olika yrkesgrupper är reglerad i utbildningsavtalet för VVS-branschen. För VVS- och Industrirörmontörer är utbildningstiden 10 perioder (ca 5 år) och för Isoleringsmontörer 8 perioder (ca 4 år). Varje utbildningsperiod omfattar 850 timmar.

Du som genomgått grundläggande VVS-utbildning i gymnasieskola placeras av VVS-Branschens Yrkeskommitté i viss utbildningsperiod enligt centralt fastställda riktlinjer. Inplaceringen är bl.a. beroende av dina studieresultat under skolutbildningen. Under lärlingstiden ökar din lön successivt om du sköter din utbildningsrapportering.

Viktigt med allsidig utbildning

Det är viktigt att du under din lärlingstid gör alla moment som en VVS-montör ska kunna och som finns på utbildningsrapporten. Både du och företaget måste se till att din utbildning blir allsidig så att du klarar branschprovet.

Rapportering av utbildning

Utbildningsrapporten ska löpande fyllas i under utbildningen. Utbildning på olika moment, arbetad tid och sammanräknad tid ska kontrolleras och signerats av arbetsledare eller montör som har hand om din utbildning. Detta ska ske vid varje avlöningsperiods slut.

Rapporteringen är en uppföljning av din praktiska utbildning. Rätt tillämpat medverkar rapporteringssystemet till att du får en bred och allsidig utbildning enligt målbeskrivning. Utbildningsrapporten utgör även underlag för löneuppflyttning till nästa steg i aktuell lönetabell.

Rapportering

Utbildningstiden rapporteras i timmar. Längst ner på rapporten ska du alltid ange arbetade timmar under avlöningsperioden och den sammanräknade tiden period för period s.k. ackumulerad tid.

Utbildningskontroll

När respektive utbildningsperiod fullföljts (850 timmar) överlämnar du vid avlöningsperiodens slut (tillsammans med tidrapport för respektive avlöningsperiod) utbildningsrapporten till din arbetsgivare.

Arbetsgivaren ska därefter:

- Kontrollera utbildningen
- Ta två kopior av rapporten varav en överlämnas till dig (lärlingen)

Det är lärlingens ansvar att se till att utbildningsrapporten skickas till huvudyrkesombudet för granskning och kontroll av din utbildning.

Sedan huvudyrkesombudet granskat och kontrollerat din utbildning sänder han omedelbart rapport för nästa utbildningsperiod till din arbetsgivare som snarast ska överlämna rapporten till dig för fortsatt utbildningsrapportering.

Anmärkningar angående löneuppflyttning mm:

- Vid övergång till ny utbildningsperiod höjs ditt fördelningstal/lägsta lön från och med den avlöningsperiod som börjar närmast efter det angivna timantal (850 timmar) uppnåtts.
- För sent inlämnad utbildningsrapport innebär utebliven höjning under förseningstiden.
- Om huvudyrkesombudet vid kontroll av utbildningen bedömer att denna ligger "snett" i förhållande till utbildningsplanen tar han kontakt med dig och din arbetsgivare för att rätta till felet.
- Det är viktigt att du sparar kopiorna av dina utbildningsrapporter som bevis på genomgången utbildning.

Branschprov

Din utbildning avslutas med ett branschprov. Provet mäter dina teoretiska och praktiska kunskaper och lyfter fram din förmåga att planera ditt arbete och lösa problem. När du klarat branschprovet får du ett branschcertifikat som bevisar att du är branschcertifierad VVS-montör, industrirörmontör, VVS-isolerare eller isoleringsplåtslagare.

Branschprovet görs i slutet av din lärlingstid. Provet tar fyra dagar och består av tre delar, en teoretisk del på fyra timmar, en installationsdel som tar ca 20 timmar samt ett svetsprov som tar ungefär 4 timmar. Det skriftliga provet testar kunskaperna i bland annat säkerhet, ritningsläsning och systemförståelse. Installationsprovet kan t.ex. bestå av att installera en värmepanna eller installationer i ett badrum. Svetsprovet görs med relevant gassvetsmetod och provtrycks.

Det finns tre provplatser i landet och vanligast är att du gör provet på den ort som är närmst. Om du inte klarar provet kan du göra omprov på den eller de delar som inte blir godkända. VVS-Branschens Yrkesnämnd betalar för ett omprov.

Kurskrav

För att få göra branschprovet krävs det att du uppfyller de kurskrav som VVS-Branschens Yrkesnämnd ställer.

Kurskrav för avläggande av branschprov VVS

VVS-Branschens Yrkesnämnd kräver att elever på gymnasieskolans Energiprogram ska ha genomgått följande kurser med godkänt betyg för att få avlägga branschprovet. Kurskraven gäller för alla som ska avlägga Branschprov för VVS-montörer, dvs. även företagslärlingar eller andra skollärlingar.

Kärnämneskurser	Kurskod	Poäng
Engelska A	EN1201	100
Matematik A	MA1201	100
Svenska A	SV1201	100

Karaktärsämnen	Kurskod	Poäng
Arbetsmiljö och säkerhet	ARL1201	50
Elkompetens A	ELKU1201	50
Ellära A	ELL1201	50
Energi A	ENTE1201	100
Kyl- drift och underhåll	KYVP1201	50
Miljöteknik	MKU1205	50
Mät- och reglerteknik	MÅTE1207	100
Verkstadsteknisk grundkurs	VER1209	50
VVS-svets A	VVT1205	100
VVS-svets B	VVT1206	100
VVS-teknik A	VVT1207	100
VVS-teknik B	VVT1208	200
VVS-teknik C	VVT1209	200
Ventilation A	VVT1203	50

Kurskrav för avläggande av branschprov Isolering

VVS-Branschens Yrkesnämnd kräver att eleven ska ha genomgått följande kurser med godkänt betyg för att få avlägga branschprov inom isolering. För företagslärlingar gäller de kurskrav som finns på VVS-Branschens Yrkesnämnds hemsida www.vvsyn.se

Kärnämneskurser	Kurskod	Poäng
Engelska A	EN1201	100
Matematik A	MA1201	100
Svenska A	SV1201	100

Byggprogrammet

Karaktärsämnen	Kurskod	Poäng
Byggplåt	BYPL1201	100
Garneringsarbete	BYPL1202	150
Kanalisolering	BYPL1203	100
Lättbyggnad	BYPL1207	150
Plåtsolering	BYPL1208	100
Profilerad plåt	BYPL1210	50
Taktäckning A	BYPL1211	150
Ventilation	BYPL1213	150

Energiprogrammet

Karaktärsämnen	Kurskod	Poäng
VVS-svets A	VVT1205	100
VVS-teknik A	VVT1207	100
Arbetsmiljö och säkerhet	ARL1201	50
Verkstadsteknisk grundkurs	VER1209	50

Kurskrav för avläggande av branschprov Industrirör

VVS-Branschens Yrkesnämnd kräver att elever på gymnasieskolans Energiprogram ska ha genomgått följande kurser med godkänt betyg för att få avlägga branschprovet. Kurskraven gäller för alla som ska avlägga Branschprov för Industrirörmontörer, dvs. även företagslärlingar eller andra skollärlingar.

Kärnämneskurser	Kurskod	Poäng
Engelska A	EN1201	100
Matematik A	MA1201	100
Svenska A	SV1201	100

Karaktärsämnen	Kurskod	Poäng
Arbetsmiljö och säkerhet	ARL1201	50
Elkompetens A	ELKU1201	50
Ellära A	ELL1201	50
Energi A	ENTE1201	100
Miljöteknik	MKU1205	50
Mät- och reglerteknik	MÄTE1207	100
Verkstadsteknisk grundkurs	VER1209	50
Industrirör A	VVT1201	200
Industrirör B	VVT1202	200
VVS-svets A	VVT1205	100
VVS-svets B	VVT1206	100
VVS-teknik A	VVT1207	100

Från 1 januari 2011 finns det möjlighet för industrirörmontörer att få certifikat utan att avlägga branschprovet. Kunskaperna ska då intygas av företaget. Läs mer på www.vvsyn.se eller kontakta din yrkeskommitté för mer information.

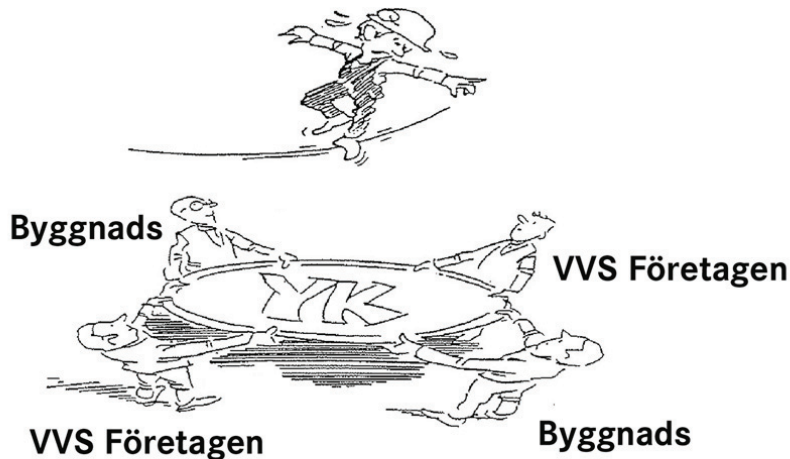
Branschcertifikat

När du klarat branschprovet utfärdar den lokala yrkeskommittén ett branschcertifikat till dig.

VVS-BRANSCHENS LOKALA YRKESKOMMITTÉ

Lärlingens skyddsnet

VVS-Branschens Lokala Yrkeskommitté (VVS-YK) är ett lokalt samarbetsorgan mellan arbetsgivarförbundet VVS Företagen och fackföreningen Byggnads.

VVS-YKs uppgifter finns reglerade i utbildningsavtalet, de ska bland annat följa och främja utbildningen i branschen och utfärda branschcertifikat till lärlingar som klarat branschprovet.

Om du får problem med utbildningen under din lärlingstid och behöver hjälp och stöd ska du kontakta oss på VVS-YK.

Vi finns på VVS Företagen och Byggnads. Adress och telefonnummer finner du på VVS-Branschens Yrkesnämnds hemsida www.vvsyn.se.

SJUKDOM

Arbetsgivaren ska enligt lag betala sjuklön under de första 14 dagarna av varje sjukfall. Från den 15:e dagen betalar Försäkringskassan sjukpenning. Första sjukdagen är karensdag och då utgår ingen ersättning. Arbetsgivaren ska likväl betala semesterersättning för karensdagen.

Sjukanmälan

1. Ring din arbetsgivare och lämna besked om att du är sjuk innan jobbet börjar för dagen

2. Du ska därefter på sätt som arbetsgivaren begär att lämna en skriftlig försäkran om din sjukfrånvaro. Detta är en förutsättning för att du ska få sjuklön.
3. Från 8:e dagen ska du lämna intyg från läkare eller tandläkare. Diagnos behöver inte framgå.
4. Arbetsgivaren är skyldig att göra anmälan till Försäkringskassan för sjukfall som varar längre än 14 dagar.

Sjuklörens storlek

Den första dagen är karensdag. Från och med andra sjukdagen utgår sjuklön med 80 % av bibehållen lön. Återinsjuknar du inom 5 dagar från det att du blev frisk efter föregående sjukperiod gäller ingen ny karensdag.

Med bibehållen lön avses för en ackordsarbetare den lön han skulle ha haft om han varit med i ackordet.

Med bibehållen lön för timavlönad avses den ordinarie tidlönen arbetaren skulle ha haft om han inte blev sjuk.

Läs mer om sjukpenning till Försäkringskassans hemsida www.fk.se. Där finns även blanketten om anmälan av arbetsskada/personskada.

AGS-ersättning

Är du sjuk mer än 14 kalenderdagar har du rätt till ersättning från avtalsgruppsjukförsäkringen (AGS). Tillsammans med en sjukanmälan för AGS ska du sända med kopia av läkarintyget om din sjukdom. Hos AFA Försäkring (www.afa.se) kan du även göra en skadeanmälan vid arbetsskada.

ARBETSMILJÖ

Allmänna skyldigheter om arbetsmiljön

3:e kapitlet i Arbetsmiljölagen reglerar ansvaret för att en tillfredsställande arbetsmiljö skapas.

Huvudansvaret för arbetsmiljö ligger på arbetsgivaren med även andra har ansvar för att tillfredsställande arbetsmiljö skapas.

Arbetsgivaren ska bland annat:

- Vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall
- Försöka skapa en tillfredsställande arbetsmiljö

- Underhålla tekniska anordningar på ett bra sätt
- Beakta riskerna vid ensamarbete
- Systematiskt planera, leda och kontrollera verksamheten så att arbetsmiljön säkerställs
- Utredda arbetsskador
- Se till att arbetstagaren får god kännedom om arbetsförhållandena och riskerna.
- Förvissa sig om att arbetstagaren har tillräcklig utbildning och kunskap för att undgå riskerna i arbetet
- Ta hänsyn till arbetstagarens särskilda förutsättningar
- Tillhandahålla skyddsutrustning

Arbetsgivaren representeras av platschef och arbetsledare ute på arbetsplatsen. Arbetsgivaren kan också använda sig av företagshälsovården som en expertresurs.

Tillverkaren ska leverera säkra produkter och utrustningar. Tillräckliga instruktioner ska medfölja leveransen så att produktion eller utrustningen kan användas på ett säkert sätt.

Men arbetstagaren har också ett ansvar. Han ska enligt arbetsmiljölagen:

- Medverka i arbetsmiljöarbetet
- Delta i genomförandet
- Följa givna föreskrifter
- Använda skyddsanordningar och erforderlig personlig skyddsutrustning och iaktta den försiktighet i övrigt som behövs
- Underrätta närmaste chef eller skyddsombud om livsfarligt eller hälsovådligt arbetet.

Företagshälsovården

Företagshälsovården bygger på arbetsmiljöavtalet.

Företagshälsovården ska bygga på en helhetssyn av arbetsmiljöverksamhet och omfatta frågor om arbetsmiljö, arbetsorganisation och arbetslivsrehabilitering. Företagshälsovården ska i allt väsentligt arbeta förebyggande och utgöra en expertfunktion inom områdena arbetsmiljö och arbetslivsinriktad rehabilitering.

Företagshälsovården ska vara efterfrågestyrd.

Företaget ska teckna avtal med en företagshälsa eller ha en inbyggd företagshälsovård där regelbundna hälso- och arbetsmiljöundersökningar för personal inklusive individuell

Åtgärdsplan ingår minst en gång var 3:e år. För nyanställda bör en hälsoundersökning genomföras inom sex månader från anställningens början om inte en hälsoundersökning har förevarit inom en treårsperiod. Återföring till företaget av resultatet från hälsoundersökningen och eventuella åtgärdsförslag ska ingå.

Med företagshälsovård menas:

- Att verksamheten bedrivs inom områdena arbetsmiljö och arbetslivsinriktad rehabilitering
- Att företagshälsan är en oberoende och efterfrågestyrd resurs
- Att erbjuda kompetens att identifiera och beskriva samband mellan arbetsmiljö, produktivitet, hälsa och ekonomi
- Att med en helhetssyns aktivt medverka vid genomförande av åtgärder som främjar hälsoprofilen

Beroende på hur omfattande avtalet är mellan företaget och en företagshälsa kan tjänsterna bestå av:

Tekniskt arbetarskydd

- Ge råd i löpande produktionsfrågor och delta i planering
- Uppföljning och erfarenhetsutbyte vid olyckor och olyckstillbud
- Yrkesskadestatistik
- Delta i utvecklingsarbete av nya maskiner
- Utbilda företagets personal i arbetsmiljöfrågor

Arbetshygien

- Sprida kännedom om farliga ämnen
- Kunna informera om lämplig personlig skyddsutrustning
- Informera om vikten av personlig hygien

Ergonomi

- Studera och analysera kroppens belastningar vid operationer i produktionen
- Vara med i utvecklingsarbete på framtagning av ergonomiskt riktiga maskiner och arbetsprocesser
- Informera personalen om ergonomi

Friskvård

- Hälsoundersökningar som återkommer i intervall och registreras

- Följa upp och analysera hälsoundersökningar
- Rapportera resultat som har betydelse för arbetsmiljön till arbetsgivaren
- Utföra provtagningar och laboratorieanalyser av miljöfaktorer

Medicin

- Bedriva i första hand arbetsrelaterad sjukvård (allmänsjukvården svarar för den vanliga sjukvården)
- Ge sjukgymnastik vid arbetsskador

Rehabilitering – anpassningsfrågor

- Hjälpa till i enskilda fall
- Biträda vid upprättande av rehabiliteringsuppdrag

RESEERSÄTTNING

Arbete utom företaget

Vid arbete utanför bostadsgräns kan arbetstagaren få reseersättning. Det finns olika typer av ersättningar:

- Resekostnadsersättning
- Restidersättning
- Reskostnadsbidrag
- Resetillägg
- Traktamente

Eventuella ersättningar regleras i VVS-avtalet, avtalet finns bland annat att läsa på Byggnads hemsida www.byggnads.se.

STUDERA VIDARE

Om du vill studera vidare efter gymnasieskolan eller efter lärlingstiden finns det flera alternativ.

Utbildningar på högskolor och universitet hittar du på www.studera.nu eller på respektive universitets och högskolas hemsida.

KY-utbildningar hittar du bland annat på www.kyutbildningar.se.

Information om folkhögskolor finns på www.folkhogskola.nu.

Det är CSN som hanterar studiemedel och deras hemsidaadress är www.csn.se.

Myndigheten för yrkeshögskolan: www.yhmyndigheten.se

EKONOMI

Det är viktigt att ha koll på sin ekonomi, ett tips är att göra en budget så du har koll på dina inkomster och utgifter.

Konsumentverket har tips om privatekonomi och budget, läs på deras hemsida www.konsumentverket.se.